

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia zachowawcza z endodoncją	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/ niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	IV / semestr VII i VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	10 (semestr VII-5, semestr VIII-5)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Wykłady 27h, ćwiczenia 168h, seminaria 12h Semestr VII: W: 15h, Ćw: 84h, Sem: 6h Semestr VIII: W: 12h, Ćw: 84h, Sem: 6h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny - egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Ryta Łagocka
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Matylda Trusewicz
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej i Endodoncji al. Powstańców Wlkp. 72, 70-111 Szczecin tel.: 91 466 16 48 e-mail: zstzach@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki: https://www.pum.edu.pl/studia_iii_stopnia/informacje_z_jednostek/wmis/katedra_i_zakad_stomatologii_zachowawczej_i_endodoncji/	
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na ☒

Informacje szczegółowe

Cele zajęć	Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia osób dorosłych. Szczególne nacisk kładzie się na nabycie przez absolwenta umiejętności myślenia klinicznego, badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, postępowania diagnostycznego i prowadzenia diagnostyki różnicowej. Przyswojona szczegółowa wiedza na temat prawidłowej budowy, funkcji oraz etiologii, patologii i objawów chorób narządu żucia a także poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych i metod leczenia, umożliwi absolwentowi skuteczne postępowanie terapeutyczne w wybranych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u osób dorosłych. Dodatkowo, nabyta umiejętność doboru i wdrażania różnych metod profilaktyki schorzeń jamy ustnej i całego układu stomatognatycznego, szerzenia oświaty zdrowotnej i propagowania wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych pozwoli na indywidualne planowanie postępowania profilaktyczno- leczniczego, realizację i ocenę programów dla osób z grupy wysokiego ryzyka próchnicy i innych chorób narządu żucia. Absolwent przyswaja wiedzę na temat wzajemnych powiązań między medycyną ogólną a stomatologią, wpływu chorób ogólnych i metod ich leczenia na postępowanie stomatologiczne oraz nabywa umiejętności rozpoznawania objawów chorób ogólnoustrojowych manifestujących się w jamie ustnej. Podejmuje stosowne stomatologiczne postępowanie lecznicze przed zabiegami operacyjnymi, radioterapią i chemioterapią .	
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość budowy i funkcji układu stomatognatycznego. Znajomość podstaw i zasad dezynfekcji , sterylizacji i postępowania aseptycznego. Znajomość wyposażenia gabinetu stomatologicznego, działania sprzętu, zastosowania instrumentarium. Znajomość składu, właściwości, przeznaczenia podstawowych grup leków i materiałów stosowanych w leczeniu stomatologicznym. Znajomość podstawowych zasad leczenia ubytków próchnicowego pochodzenia. Znajomość podstawowych zasad leczenia endodontycznego. Znajomość zasad ergonomii i bezpieczeństwa pracy.
	Umiejętności	Pracuje w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem ergonomii i bezpieczeństwa pracy. Opracowuje i wypełnia ubytki próchnicowe u pacjentów. Opracowuje i wypełnia kanały korzeniowe w zębach fantomowych. Dobiera, zarabia i stosuje odpowiednie materiały i leki.
	Kompetencji społecznych	Nawyki samokształcenia, umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	Zna i rozumie postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju	F.W2	TS, W, S
W02	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych	F.W4	TS, W, S
W03	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy	F.W5	TS, W, S
W04	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych	F.W6	TS, W, S
W05	zna i rozumie morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium stosowane w tym leczeniu	F.W7	TS, W, S
W06	zna i rozumie przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań	F.W12	TS, W, S
W07	zna i rozumie metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu	F.W15	TS, W, S
W08	zna i rozumie zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne	F.W16	TS, W, S
W09	zna i rozumie profilaktykę chorób jamy ustnej	F.W21	TS, W, S
W10	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk	F.W22.	TS, W, S
W11	zna i rozumie specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową	F.W23	TS, W, S
U01	potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną	F.U1	S
U02	potrafi przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta	F.U2	S
U03	potrafi wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie	F.U3	S
U04	potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4	S
U05	potrafi pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych	F.U5	TS, W, S

U06	potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6	TS, W, S
U07	potrafi ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego	F.U7	TS, W, S
U08	potrafi prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk	F.U8	TS, W, S
U09	potrafi postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych	F.U9	TS, W, S
U10	potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne	F.U11	S
U11	potrafi przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców	F.U13	S
U12	potrafi ocenić ryzyko próchnicy z zastosowaniem testów bakteriologicznych i badań śliny	F.U14	TS, W, S
U13	potrafi ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego	F.U15	TS, W, S
U14	potrafi stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	F.U16	S
U15	potrafi opisywać zdjęcia zębowe i pantomograficzne	F.U23	W,S
K01	jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K1	S
K02	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K2	S
K03	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K3	S
K04	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K4	S
K05	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K5	S
K06	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K6	S
K07	jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji	K7	S
K08	jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji	K8	S
K09	jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i	K9	S

	współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym		
K10	jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej	K10	S
K11	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób	K11	S

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć							
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy	
1.	F.W2	X	X		X				
2.	F.W4	X	X		X				
3.	F.W5	X	X		X				
4.	F.W6	X	X		X				
5.	F.W7	X	X		X				
6.	F.W12	X	X		X				
7.	F.W15	X	X		X				
8.	F.W16	X	X		X				
9.	F.W21	X	X		X				
10.	F.W22	X	X		X				
11.	F.W23	X	X		X				
12.	F.U1				X				
13.	F.U2				X				
14.	F.U3				X				
15.	F.U4				X				
16.	F.U5	X	X		X				
17.	F.U6	X	X		X				
18.	F.U7	X	X		X				
19.	F.U8	X	X		X				
20.	F.U9	X	X		X				
21.	F.U11		X						
22.	F.U13		X						
23.	F.U14	X	X		X				
24.	F.U15	X	X		X				
25.	F.U16		X						
26.	F.U23	X			X				
27.	K1				X				
28.	K2				X				
29.	K3				X				
30.	K4				X				

31.	K5				X				
32.	K6				X				
33.	K7				X				
34.	K8				X				
35.	K9				X				
36.	K10				X				
37.	K11				X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
Lp. treści progra mowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
semestr zimowy			
Wykłady:			
TK 01	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi.	1	W1,W2,W3
TK 02	Endodoncja minimalnie inwazyjna.	1	W1, W2, W3, W5, W7, W8,U1,U2,U3, U6, U8, U14
TK03	Leczenie pulpopatii odwracalnych.	1	W1, W2, W3, W5, W7, W8,U1,U2,U3, U6, U8, U14
TK 04	Etiologia i diagnostyka chorób miazgi i tkanek okołowierzchołkowych.	1	W1, W3, W4, W5, W6, U5, U13
TK05	Wskazania do leczenia endodontycznego. Ocena trudności leczenia endodontycznogo	1	W2, W3, W4, U5,U15
TK 06	Znaczenie długości roboczej w leczeniu endodontycznym. Metody pomiaru.	1	W5, U8
TK 07	Rola płukanie kanałów korzeniowych w leczeniu endodontycznym	1	W5, U8
TK 08	Tradycyjne techniki opracowywania kanałów korzeniowych	1	W5, U8
TK 09	Tradycyjne techniki wypełniania kanałów korzeniowych.	1	W5, U8
TK 10	Endodontyczne stany nagłe	1	W1.W2,W4, U8,U9
TK 11	Powikłania w leczeniu endodontycznym	1	W6,U9
TK 12	Ponowne leczenie endodontyczne.	1	W4, W5, W6, U8, U10, U14
TK 13	Biomateriały w leczeniu endodontycznym	1	W8,U1,U2,U3, U6, U8, U14
TK 14	Strategie odbudowy utraconych tkanek zęba po leczeniu endodontycznym.	1	W3, U6, U8, U15
TK 15	Zwalczanie bólu w endodoncji	1	W8, U14
Seminaria:			
TK 01	Etiologia, etiopatogeneza, symptomatologia i diagnostyka chorób miazgi i przyzębia okołowierzchołkowego – aspekcie klinicznym	3	W1, W2, W3, U5, U13
TK 02	Leczenie pulpopatii odwracalnych i nieodwracalnych oraz chorób tkanek okołowierzchołkowych	3	W2, W3,W4,W5, U6, U8, U15

Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	84	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11 U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11
Semestr letni			
Wykłady: 12h			
TK 01	Resorpcje	1	W1, W2, W3, W5, W7, W8, U1, U2, U3, U6, U8, U14
TK 02	Zespoły endo-perio.	1	W1, W4, W5, W11, U5, U6, U8, U14
TK 03	Ocena stopnia trudności leczenia endodontycznego.	1	W3, W4, W5 U6, U7
TK 04	Narzędzia i techniki w nowoczesnym opracowaniu kanałów	1	W5, U8
TK 05	Nowoczesne techniki wypełniania kanałów korzeniowych	1	W5, U8
TK 06	Kliniczne aspekty, wykrywanie i eliminacja ognisk zakażenia.	1	W4, W6, W11, U5, U6, U7, U8, U10, U14
TK 07	Chirurgiczne zabiegi w leczeniu kanałowym.	1	W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11 U6, U8, U10, U14
TK 08	Klasyfikacja i postępowanie w przypadkach urazów zębów u dorosłych.	1	W3, W5, W7, W8, U5, U6, U8, U14
TK 09	Postępowanie stomatologiczne u pacjenta z chorobami ogólnoustrojowymi.	2	W1, W2, W4, U5, U6, U8, U14
TK 10	Endodoncja regeneracyjna.	2	W4, W5, U6, U8
Seminaria: 6h			
TK01	Nowoczesne techniki opracowywania i wypełniania kanałów	3	W5, U8
TK 02	Ogniska zakażenia w jamie ustnej, antybiotykoterapia w stomatologii	3	W4, W6, U5, U6, U7, U8, U10, U14
Ćwiczenia:			
TK 01	Praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej w trakcie ćwiczeń klinicznych u pacjentów.	84	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11

			U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14 K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11
--	--	--	--

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:

12 wykonanych samodzielnie wypełnień,
3 zęby z zakończonym leczeniem endodontycznym

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. Autor: Maria Barańska-Gachowska, red. Lidia Postek-Stefańska. Wyd. 2021
2. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Zbigniew Jańczuk, Urszula Kaczmarek, Mariusz Lipski. Wyd. 2014
3. Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. Danuta Piątowska. Wyd. 2009
4. Współczesna endodoncja w praktyce. Bolesława Arabska-Przedpeńska, Halina Pawlicka. Wyd. 2012

Literatura uzupełniająca

1. Stomatologia Zachowawcza Tom I i II. Theodore M. Roberson, Harald O. Heymann, Edward J. Swift Jr. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Suliborskiego. Wyd. 2010
2. Kliniczne postępowanie w kanałowym leczeniu zębów. Halina Pawlicka. Wyd. 2007

Nakład pracy studenta

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	207
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	23
Czytanie wskazanej literatury	20
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	50
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	300
Punkty ECTS	10

Uwagi

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

TS – test semestralny

i inne